

Merényi Krisztián

Disneylandi kaland

Mártont szakiskolában majdnem lehúzták a wc-n, osztálykiránduláson pedig kis híján belefőzték a bográcsgulyásba. Ő nem nagy túlélő, hanem egy nagy megúszó.

Jelenlegi munkahelyén, ahol postahivatal-takarító, eljutott arra a szintre, hogy kollégái csupán szánják, viszont testileg, lelkiileg nem bántalmazzák. Szinte mindent mosolyogva tűr. Kivéve azt a hajdani esetet, amikor a hűsfeldolgozónak tanuló lakótelepi csibészek a tacsóját akasztották fel.

Munkájában s elveiben kitartó. A menekülőnek is lehetnek elvei. Szakiskolás korában egy egész éjszakát sztrájkolt a svéd nagykövetség előtt, mert hallotta, később értelmezte a gimme gimme című ABBA slágert. Reggelig üldögélt a hideg kövön. Csak nagysoká, déltájt érkezett ki egy harmadrangú televízió stábja, s itt tartózkodása felől érdeklődtek. Márton elkenődve panaszkodott:

– Mindig a gimnazistákat részesítik előnyben, minket, ipari tanulókat pedig magasról ejtenek. Még az ABBA is őket reklámozza! Miért?

A stáb emberei pofákat vágva búcsúztak. Mártont végül az éhség kényszerítette haza. Nem vittek neki semmit, pedig titokban bízott a szakmunkásképzők és a szakközépiskolák képviselőitől szolidaritásában.

Márton hat éve nem ment szabadságra. Hét közben postahivatalt, hétvégén lépcsőházat takarít. Végre összejön a pénz régóta dédelgetett álmára. Agg gyermekként Disneylandbe utazhat. Négy csodálatos nap.

Márton a repülőtéren már-már lerágja a húst ujjairól. Még sosem repült. Minden pillanatban a lezuhanás borzalma jár a fejében. Biztos benne, hogy a fémmadár lepottyan az égből. Eddig nyaralni is csak kétszer jutott el. Egyszer nemrég elhunyt nagymamájával Pomázra. Illetve még hajdanán diáktársaival mentek Balatonra.

Nekifut a repülő. Meredeken emelkedik. Márton a zsugorodó házakat nézi, amikor vadul oldalra billen a kanyarodó gép. A rémült férfi becsukja szemét, kínlódik és izzad. Meleg kéz érinti csuklóját. A magasabbik légi-kísérőhölgy szól hozzá kedvesen:

– Jól van, uram?

– Hozzon egy kis vizet és valami nyugtatót!

– Máris.

Leszálláskor kisebb pánikot okoz, keservesen kiabálja:

– Jaj, jaj! Mindjárt lezuhanunk!

A poggyászszalagnál kikap vagy öt gyanús bőröndöt, megforgatja, s csalódottan visszadobja őket a szalagra. Egyiken sincs katicamatrica. Miután rálel csomagjára, egy Borbála nevű hölgy navigálja a csetlő-botló Mártont az indulásra kész buszig.

Két pécsi egyetemistával teszik egy szobába. Márton mindig is tartott az idegenektől, de ezek a fiúk tudomást sem vesznek róla.

Következő nap gyors gyülekező, s indul is a busz. Fél óra múlva Disneyland főbejárata közelében parkolnak. Márton álma megvalósult. Hatalmasabb, mint gondolta. Mielőtt szétszéledne a társaság az idegenvezető elmondja a találkozó idejét és helyét. Másnap nincs lehetőség ismétlésre, a maradék két nap városnézés és múzeumlátogatás.

Állítólag Márton valamit nagyon elszúrt, összekeverte a natúr disneylandi utat a vegyesel. Az is felvetődött benne, hogy a drágábbat adták el neki a több jutalék miatt.

Darabig nézi, ki merre indul, majd egy repülőgépről ismerős társaság után kullog, de hamarjában szem elől téveszti őket. jobb híján két otthonosan mozgó, magas embert követ.

Kígyózó sorhoz érkeznek. Öt percet váraкоznak a gigászi kőépület előtt. Sötét, panoptikumhangulatú helyiség. Körülötte harsányan nevetgélő angolul, németül beszélgető társaságok. Sokukból agresszív alkoholszag árad. Egymás után, páternosztermódján érkeznek a liftek. Márton három németajkú nyugdíjossal utazik. Néhány méter emelkedést követően lelassulnak, majd pokolira felgyorsulnak. Márton veszettül kapaszkodik a rácsba. A nyugdíjasok diszkrét hűmmögések, felhördülések közepette élvezik a mókát.

A reszkető Márton anyjáért fohászkodik. Megáll a szerkezet, és lassan dőlni kezd, mintha ki akarná szórni az utasokat. Aztán rázza őket, mint gazdasszony a cukrozott mákot. Márton eszeveszetten ordít. Erősödni kezd a fény, lassul a mozgás, csendesedik a géphang. A leállás előtti pillanatban egy fémkar közelít, épphogy befér a két rácsfok között. Márton le sem veszi róla a szemét. Felé tart. Arrébb oldalaz, de a kar követi. Hamarosan eléri, horogvégével, és a fiatalember húsába vág. Márton ismét ordít. Utastársai nyugtatni próbálják.

A fémkar visszahúzódik a sötétbe. Márton hiába mutatja vérző karját az alkalmazottaknak, nem vesznek róla tudomást. A német nyugdíjasok olyasmit magyaráznak, hogy a fiatalember össze-vissza kapálózott, attól sérülhetett meg. Mártont néhány vállveregetéssel és udvarias mosollyal engedik útjára. Egy segítőkéz távol-keleti, meleg pár irányítja az elsősegélyhelyre, ahol ellátják a sebét.

Ha már itt van, nem hátrál meg, gondolja. Alig telt el félóra, még bőven van idő a gyülekezéig. Holnaptól ráér lazítani.

Bóvlikat nézeget, aztán iszik egy jó osztrák csapoltat. Kávéra már sajnálja a pénzt, pedig fenomenális az illata. Sebe sajog, de a veszett fájdalom kiállt belőle.

Mókás mesefigurák, gyerekjátékok a szín-kavalkádban. Mickey egér képek és bábok mindenütt. Palotajellegű épület körül tekereg egy hullámvonat. Márton felül a következő szerelvényre. Leghátul kap helyet. Szép lassan zötykölődnek, majd kisebb, nagyobbacska hullámok következnek. Márton a sötét barlangban is lehunyja szemét. Meredek zuhanás kezdődik. Márton az ülésbe tapad. Lassítani kezd a vonat. Síri fények sejlődnek a távolból.

Újraéled az előző helyszínen is érzékelt panoptikumhangulat. Halottak dőlnek feléjük; fehérbőrű, sápadt, vékony, rongyos ruhába bújtatott, nyitott szájú, fennakadt szemű gyermekek és asszony holtak. Márton a vidám emberek látványától némileg megnyugszik, de belülről kísérteties hideg rázza.

A következő sarok után felbőszült sárkány rángatja láncát. Már-már elhagyják, mire a sárkány kimérten rájuk néz, és szilaj tüzet hány feléjük. Az utolsó kocsiban kapaszkodó Mártonra zúdul a lángvég. Arca felhevül.

Márton ismét segítséget vagy legalább együttérzést remél. A közeli toalett tükreben vizsgálgatja magát. Kinyitja a hidegvizet és percekig hűti az arcát. Az élénk pír remélhetőleg nem maradandó. Visszamegy az elsősegélyszobába. Úgy beszélnek hozzá, mint öt éves gyerekhez szokás. Ellenben nagy gonddal istápolnak egy jólőtözött urat, akinek olajfoltos lett az inge.

Márton fejében összevissza peregnek a gondolatok. Valamilyen makacs felfedezési ösztön hajtja, de maga sem tudja pontos célját. Konceptió nélkül sodródik e valóságos kísértetvilágban.

Megint hosszú sorhoz ér. Körülbelül huszadmagával száll hajóra. A civilizált közeg egyértelműsíti a biztonságot, még az imént történt balesetek dacára is.

Tágas barlangba hajóznak. Szökőár közeledik. Robajt követően az egyik kisebb előhulámtól megemelkedik a hajótest. A többiek gyermeki izgalommal várják az újabb lökést. Semmi különös, mindenki helyén marad. Felélénkül a társaság, idegenek és barátok elegyednek szóba egymással, mikor egy öt méter körüli tengerikígyó emelkedik elő a habokból. Körülnéz. Mielőtt visszasüllyedne, Márton farába mar. A ruha nem szakad át, noha betyár erősen kapott a húsba. A többiek mosolyognak rajta. Márton a fedélzet közepére fut. Az utasok vádlón vizsgálgatják, mintha tetteivel épp a közös játékot rontaná el.

Nem sokkal a kígyókaland után egy jól álcázott műfóka ugrik be a fedélzetre. Néhány nő ijedtében a szájához kap. A kedves állat táplálékért gazzsulál. Senki sem ad neki, de mielőtt visszavetődne a tengerbe, Mártonhoz totyog, s jobb mellső lábával lekever neki két nedves taslit. Morog néhányat, majd látványos ugrással tűnik el a vízben. A többiek nem törődnek Mártonnal. *Az ünneprontó idegen nem érdemel semmit.*

Márton kivergődik ebből a pokolból. Végre szeretne valami jót, szépet, amire örömmel emlékezhet. Eddig csupán azt kapta tömör változatban, mint általában az élettől.

Hamburgert vesz a büfében. Nincs benne hús, noha nem vegát kért. Reklamál is, ám olyasmit mutogatnak, hogy fizetés után nincs miről beszélni. Vakon továbbindul. Most már csupán sorsa beteljesülése érdekli.

Hatalmas épülethez ér. Legalább triplája az otthoni elvarázsolt kastélynak. Belép. Vak-sötét és kínzó, több ezer wattos világosság váltja egymást. Legalább tíz arcát mutatja a terem. Először ódon berendezésű kolostor, majd bordélyház, aztán temető, ébredező hullákkal.

Homályos csarnokba érnek. Mindenféle undorító állat nyüzsög felettük, lábuknál, s a levegőben. Kígyók tekeregnek a talajon, denevérek szálldosnak kiszámíthatatlan röptükkel, óriáspókok ereszkednek fentről feléjük. Miközben Márton azon töpreng, hogyan kerülhetne ki innen, egy denevér csapódik a hasába. Ezek a műszörnyek sokkal nehezebbek és keményebbek a húsvér bőregérnél.

Először lát a többiekben félelmet. Menekülőre fogják; előbb bizonytalanul, később elszántabban.

Szükülő, enyhén lejtő cseppkőfolyosón haladnak. A magassága jó három méter, széltében egyre keskenyedik; a látogatók épphogy áttuszkolják magukat rajta. Újra egy üres, hideg terembe érnek. Mindenütt hó. Kifújva magukból az iménti ijedtséget, néhányan hógolyózni kezdenek. A terem közepén – ahol a legmagasabb a hókupac – egy hatalmas jegesmedve tör ki. Teli tüdőből őrjöng. Rázza, tépi vastag láncát. Két markosabb osztrák legény Mártont – ki tudja, miért – a medve elé löki. A vadállat dühödten üvölt a vele szemben álló, váratlan meglepetés láttán. Márton felé csap. Karmával alaposan felsérti a

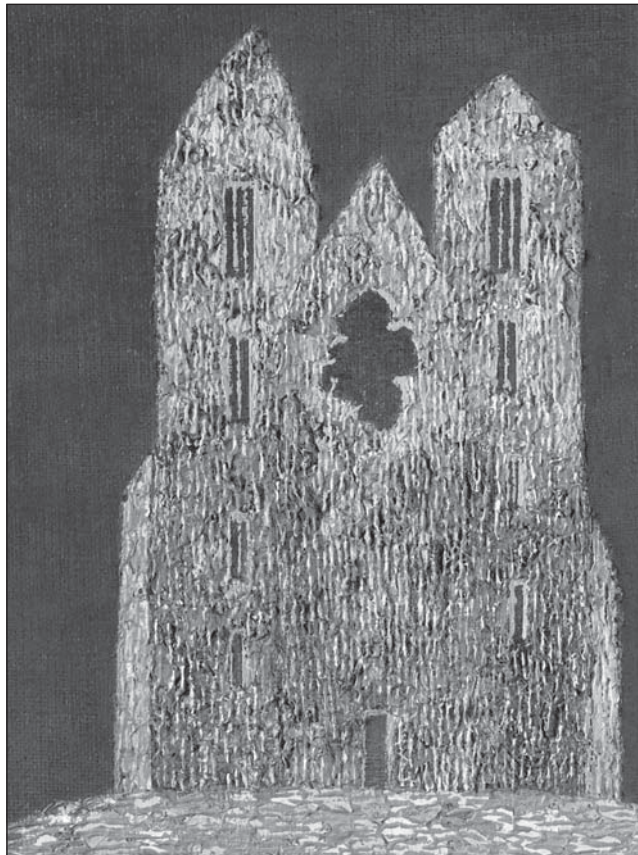
bőrt. Márton mellkasán meleg vér terjeng. Hátráltában csak a kijutásra koncentrálnak. Átront a tömegben. A keskeny, cseppköves folyosón rohan a kijárat felé. Valami szüntelenül csurog rá. Egyre erősebben marja nyakát és alkarját. Ruhája szaggatott, több sebből vérzik. Maga sem emlékszik, miként verődik a kijáratához.

A tömeg csak nézi a meggyötört embert; a tört magyarsággal beszélő konzulszerűséget is odaeszi a kíváncsiság. Ígérkezik, hogy panaszt tesz.

Mártont öt napig ápolják, sérülései felületesek, ám fájdalmasak. Sebeit összevarrják. A savmarta részen maradandó hegek keletkeztek.

A konzulszerűség közbenjárásával Mártont négy illetékes úr elé kísérik. Elnézést kérnek a kellemetlenségért, ugyanakkor tanácstalanul tekintenek az ügyre, hiszen nem történt súlyos sérülés, vagyis szerintük egy fillér kártérítésről sem lehet szó.

Aztán mindkét részről feszült csend. Mígnem az illetékes urak Mártont és közbenjáróját távozásra szólítják fel, mondván bőven akad fontosabb dolguk is. No és eleve nonszensz, hogy eddig is időt fecséreltek egy ilyen jelentéktelen esetre.

Zsámbék LXXVI.